

Jak ustalić potrzeby zazielenienia?

Pakiet "rolnictwo ekologiczne" i "schemat dla małych gospodarstw" - zwalniają z obowiązku zazielenienia;
Pakiet "rolnictwo zrównoważone" w ramach działania rolnośrodowiskowo-klimatycznego traktowany ma być jako tzw. praktyki równoważne.

Utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ)

Rolników będzie obowiązywał zakaz przekształcania i zaorywania TUZ położonych na wyznaczonych obszarach na poziomie gospodarstwa w odniesieniu do wyznaczonych przez państwo członkowskie TUZ cennych przyrodniczo położonych na obszarach Natura 2000, włączając gleby torfowe i podmokłe, które wymagają ścisłej ochrony w celu osiągnięcia celów dyrektyw ptasiej (2009/147/WE) i siedliskowej (92/ 43/EWG) - trwają prace. Obowiązek kontroli utrzymania TUZ na poziomie kraju - wskaźnik udziału TUZ w powierzchni gruntów rolnych nie może zmniejszyć się o więcej niż 5% w stosunku do wskaźnika referencyjnego, który będzie uwzględnił udział powierzchni trwałych użytków zielonych zadeklarowanych w 2012 r. i w 2015 r. (które nie zostały zadeklarowane jako TUZ w 2012 r.) w całkowitej powierzchni użytków rolnych zadeklarowanych w 2015 r. Rolników będzie obowiązywał zakaz przekształcania i zaorywania TUZ położonych na **wyznaczonych** obszarach.

Dywersyfikacja

powierzchnia poniżej 10 ha GO	powierzchnia 10,00-30,00 ha GO	powierzchnia powyżej 30 ha GO
↓	↓	↓
zwolniony	przynajmniej 2 różne uprawy na gruntach ornych, w tym uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75% GO	minimum 3 uprawy na gruntach ornych; w tym uprawa główna nie może pokrywać więcej niż 75% GO, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą pokrywać więcej niż 95% GO.

Kontrola: w terminie od 15 maja do 15 lipca

Obszary proekologiczne (EFA)

powierzchnia do 15 ha GO	powierzchnia powyżej 15 ha GO
↓	↓
zwolniony	obszary proekologiczne EFA na powierzchni odpowiadającej przynajmniej 5% gruntów ornych w gospodarstwie, które rolnik zadeklarował (nie dotyczy sadów).

Wyłączenia:

z realizacji praktyki dywersyfikacji i utrzymania EFA wyłączone będą m.in. gospodarstwa w których

- **ponad 75%** kwalifikujących się gruntów rolnych to trwałe użytki zielone, lub grunt ugorowany, lub grunty z produkcją trawy lub innych pastewnych zielonych, lub połączenie ww. sposobów uprawy, pozostałe grunty orne nie przekraczają 30 hektarów;
- **powyżej 75% gruntów ornych** jest wykorzystywanych do produkcji trawy lub innych pastewnych roślin zielonych, które stanowią grunt ugorowany lub połączenie ww. sposobów uprawy, pod warunkiem, że pozostałe grunty orne nie przekraczają 30 hektarów;
- z **obowiązku dywersyfikacji** także gospodarstwa w których **powyżej 50% obszarów GO** nie zostało zadeklarowanych przez rolnika za poprzedni rok oraz, na wszystkich GO uprawiana jest inna uprawa niż w roku ubiegłym.

Wspólna realizacja praktyki utrzymania obszarów EFA:

1. Może być realizowana przez gospodarstwa znajdujące się w bliskiej odległości pod warunkiem, że obszary proekologiczne przylegają do siebie. Jest możliwa dla rolników, których 80% gospodarstwa znajduje się w promieniu maksymalnie 15 km, tzn. 80% całkowitej powierzchni każdego w gospodarstwie jest położone w okręgu o średnicy 30 km.
2. Każdy rolnik uczestniczący we wspólnej realizacji EFA zapewnia, aby przynajmniej połowa (50%) obowiązującego go obszaru EFA (czyli 2,5% powierzchni jego gruntu ornego) była realizowana indywidualnie i położona na terenie jego gospodarstwa rolnego.
3. Liczba rolników uczestniczących we wspólnej realizacji praktyki EFA nie może przekraczać 10.

Jak ustalić potrzeby zazielenienia?

Elementy krajobrazu : położone na gruncie ornym lub przylegające do gruntów ornych (**także te położone poza obszarem kwalifikującym się do płatności**) 1. pozostające w dyspozycji rolnika 2. podlegające ochronie w ramach zasady wzajemnej zgodności: drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m², rowy do 2 m.

Uprawy wiążące azot: występujące na polu cały okres wegetacji, **strefy buforowe** - w ramach norm DKR (5 m, 10 m lub 20 m) oraz inne strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m, **pasy z roślinnością nadbrzeżną** wzdłuż cieku wodnego o szerokości do 10 m; **pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu**: o szerokości od 1 m do 10 m z produkcją lub bez (dopuszczone wypasanie). **Międzyplony lub pokrywa zielona**: siew mieszanek albo poprzez wsiewki; wysiewane w terminie do 30 września, z co najmniej 2 gatunków roślin z poniższych grup roślin uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne, oraz inne gatunki uprawne (sorgo, gryka, proso, kukurydza), rozważa się wykluczenie mieszanek złożonych z samych gatunków zbóż, (planuje się, aby udział głównego składnika w mieszance, liczony na powierzchni pola albo w mieszance siewnej, nie przekraczał 80%).

Współczynniki i wagi elementów

ELEMENT	WSPÓŁCZYNNIK PRZEKSZTAŁCENIA (m/ drzewo do m ²)	WSPÓŁCZYNNIK WAŻENIA	OBSZAR EFA (po zastosowaniu obu współczynników)
Grunt ugorowany (1 m ²)	-	1	1 m ²
Elementy krajobrazu:			
Żywopłaty/ strefy zadrzewione (1m)	5	2	10 m ²
Drzewa wolnostojące (drzewo)	20	1,5	30 m ²
Zadrzewienia liniowe (1m)	5	2	10 m ²
Zadrzewienia grupowe/ zagajniki śródpolne (1 m ²)	-	1,5	1,5 m ²
Miedze śródpolne (1m)	6	1,5	9 m ²
Oczka wodne (1 m ²)	-	1,5	1,5 m ²
Rowy (1 m)	3	2	6 m ²
Inne elementy nie wymienione powyżej, ale chronione w ramach GAEC 7, SMR 2 lub SMR 3 (1 m ²)	-	1	1 m ²
Strefy buforowe (1m)	6	1,5	9 m ²
Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu (1m)	6	0,3	1,8 m ²
- bez produkcji	6	1,5	9 m ²
- z produkcją	6	0,3	1,8 m ²
Zagajniki o krótkiej rotacji (1 m ²)	-	0,3	0,3 m ²
Obszary zalesione w ramach PROW (1m ²)	-	1	1 m ²
Międzyplony i pokrywa zielona (1 m ²)	-	0,3	0,3 m ²
Uprawy wiążące azot (1m ²)	-	0,7	0,7 m ²

Elementy krajobrazu:

żywopłaty lub strefy zadrzewione (wooded strips) – o maksymalnej szerokości do 10 m;

pojedyncze drzewa – o średnicy korony wynoszącej przynajmniej 4 m;

zadrzewienia liniowe – powinny obejmować drzewa o średnicy korony wynoszącej przynajmniej 4 m a odległość między koronami drzew nie powinna przekraczać 5 m;

zadrzewienia grupowe – korony drzew powinny być połączone zachodzącymi na siebie koronami drzew a wielkość zagajników nie powinna przekraczać powierzchni 0.3 ha;

miedze śródpolne – o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna;

oczka wodne – o powierzchni maksymalnie do 0,1 ha, zbiorniki zawierające elementy betonowe albo plastik nie będą kwalifikowane jako obszary proekologiczne; możliwe będzie wliczanie do wielkości oczka strefy z roślinnością nadbrzeżną występującą wzdłuż wody o szerokości nie większej niż 10 m;

rowy – o maksymalnej szerokości do 6 m, włączając otwarte cieki wodne służące nawadnianiu i odwadnianiu; kanały wykonane z betonu nie będą uznawane za obszar proekologiczny;